

مبانی اندیشه سیاسی در اسلام

www.ketab.ir

سید صادق حقیقت

حقیقت، سید صادق، ۱۳۴۱-

مبانی اندیشه سیاسی در اسلام / سید صادق حقیقت. - [ویراست ۲]. قم: دانشگاه مفید، ۱۳۹۲.
۲۹۰ص. (مجموعه علوم سیاسی ۱۱)

ISBN: 978-964-8092-49-3

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا (فهرست‌نویسی پیش از انتشار)

کتابنامه: ص[۲۷۱]-۲۹۰؛ همچنین بصورت زیرنویس.

چاپ اول.

۱. اسلام و دولت. ۲. اسلام و سیاست. ۳. علوم سیاسی (فقه). ۴. علوم سیاسی - فلسفه.

۵. دین و سیاست. ۶. شیعه و سیاست

الف. دانشگاه مفید. ب. عنوان. ج. عنوان: اندیشه سیاسی در اسلام

Bp ۲۳۱ / ح ۷ / م ۲ ۱۳۹۲

کنگره

۲۹۷/۴۸۳۲

دیوبی

۲۸۰۸-۹۲-ن

کتابخانه ملی ایران

کتابخانه ملی ایران

مبانی اندیشه سیاسی در اسلام

• مؤلف: دکتر سید صادق حقیقت

• طراح جلد: صفورا سادات حقیقت

• صفحه‌آرا: مهدی پاشازاده

• ناشر: انتشارات دانشگاه مفید

• تاریخ نشر: تابستان ۱۳۹۲

• ناظر چاپ: حسن عامری ۰۹۱۲۲۵۳۵۲۵۸

• نوبت چاپ: اول

• چاپ: گلوردی

• شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

• شابک: ۳-۴۹-۸۰۹۲-۹۶۴-۹۷۸

• قیمت: ۱۱۵۰۰ تومان

قم - انتهای بلوار شهید صدوقی - دانشگاه مفید

تلفن: ۳۲۱۳۰۲۲۶ / تلفکس: ۳۲۹۰۵۴۸۸ / نمابر: ۳۲۹۳۵۱۷۷ / صندوق پستی: ۳۷۱۸۵-۳۶۱۱

entesharat@mofidu.ac.ir

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه ناشر
۱۳	پیشگفتار
۱۵	مقدمه
۲۱	فصل اول: جایگاه سیاست در طبقه‌بندی دانش اسلامی
۲۳	طبقه‌بندی دانش نزد فلاسفه اسلامی
۲۶	طبقه‌بندی علوم نزد شریعت‌نامه‌نویسان
۲۷	طبقه‌بندی دانش نزد ابن خلدون
۳۱	فصل دوم: مقایسه فلسفه سیاسی، شریعت‌نامه‌نویسی و اندرزنامه‌نویسی
۳۵	چیستی فلسفه سیاسی
۳۸	چیستی «فلسفه سیاسی اسلامی»
۴۳	مفاهیم اساسی فلسفه سیاسی شیعه
۵۵	چیستی فقه سیاسی

۵۹	رویکرد حداکثری و حداقلی.....
۶۴	مفاهیم اساسی فقه سیاسی شیعه.....
۷۳	فصل سوم: ارتباط فلسفه سیاسی و فقه سیاسی.....
۷۵	ارتباط عقل و نقل از دیدگاه اندیشمندان اسلامی.....
۷۸	مقایسه اعتبار فقه سیاسی و فلسفه سیاسی.....
۸۱	وجوه اعتبار فلسفه سیاسی نسبت به فقه سیاسی.....
۸۷	فصل چهارم: مبانی کلامی اندیشه سیاسی اسلامی.....
۸۹	ویژگیها و شاخص های کلام سیاسی.....
۹۰	الف) محررت آموزه ها و نصوص دینی.....
۹۰	ب) تکثر روشی در کلام سیاسی.....
۹۱	ج) فضیلت گرایی و امر به معروف و نهی از منکر.....
۹۱	د) تقدم کلام سیاسی بر فقه سیاسی.....
۹۱	فرق اسلامی و مذاهب مختلف کلام سیاسی.....
۱۱۹	فصل پنجم: فقه سیاست خارجی.....
۱۲۳	اصل مصلحت.....
۱۲۶	اصل دفاع از سرزمینها و منافع مسلمانان.....
۱۲۸	اصل نفی ولایت کافران بر مسلمانان (و قاعده نفی سیل).....
۱۳۳	اصل وفای به تعهدات بین المللی.....
۱۳۸	اصل همزیستی مسالمت آمیز.....
۱۴۴	اصل مصونیت دیپلماتیک.....
۱۴۷	اصل حل مسالمت آمیز اختلافات بین المللی.....
۱۴۸	اصل مقابله به مثل.....
۱۴۹	اصل تقیه و حفظ اسرار.....

نسبت بین اصول سیاست خارجی دولت اسلامی	۱۵۳
فصل ششم: اجتهاد، دستگاه تفسیر و نصوص دینی	۱۵۷
تحول اجتهاد شیعی	۱۵۹
رقابت اخباریها و اصولیها	۱۶۲
قواعد اجتهاد	۱۶۷
فصل هفتم: اندیشه سیاسی اسلامی و روش‌شناسی‌های جدید	۱۷۵
هرمنوتیک و مطالعات اسلامی	۱۷۷
گفتمان و مطالعات سیاسی - اسلامی	۱۸۴
فصل هشتم: مبانی اندیشه سیاسی در قرآن و سنت	۱۹۳
اصول تفکر سیاسی در قرآن کریم	۱۹۴
مروری بر اندیشه سیاسی در عهد ائمه	۲۰۱
نگرشی کوتاه به موضع‌گیری‌های سیاسی امامان علیهم‌السلام	۲۰۹
تنگنای ذلت یا شهادت	۲۱۳
فصل نهم: نظریه‌های مشروعیت در اندیشه سیاسی شیعه	۲۱۷
نظریه‌های مشروعیت بدون واسطه	۲۱۸
نظریه‌های مشروعیت با واسطه	۲۲۲
فصل دهم: اسلام و عرفی‌گرایی	۲۲۹
طبقه‌بندی‌های ارتباط دین و سیاست	۲۳۴
مسیحیت و عرفی‌گرایی	۲۳۶
عرفی‌گرایی در جهان عرب	۲۳۸
فصل یازدهم: ارتباط دین و سیاست در اندیشه سیاسی شیعه	۲۴۳
ارتباط دین و سیاست	۲۴۴
ارتباط نهاد دین و دولت	۲۴۸

فصل دوازدهم: رویارویی اندیشه سیاسی اسلامی با تجدد.....	۲۵۳
ظرفیت سنجی مفاهیم مدرن	۲۵۴
گفتمان سنتی، اصلاحی و انتقادی	۲۵۶
اسلام سیاسی و اسلام غیر سیاسی	۲۶۵
کتابنامه	۲۷۱

مقدمه ناشر

اندیشه سیاسی از یونان باستان تا به امروز بسیر دو دسته از پرسش ها و پاسخ ها بوده است. نخست، چگونگی به وجود آمدن یک حکومت، جراحی پیروی مردمان از آن و کارکردهای حکومت و دیگر آن که، هدف گذاری حکومت و سازمان دهی آن برای دستیابی به این هدف ها چگونه باید باشد. از آغاز شکل گیری حکومت اسلامی از دوره پیامبر اسلام ص تا به امروز، جهان اسلام شاهد تحول و تطور گونه های مختلف حکومت های اسلامی بوده است. بر اساس مبانی شکل گیری و اهداف و سازمان دهی و کارکردهای این حکومت ها از جنبه نظری متن حاضر سعی دارد با ارائه مبانی فلسفی، فقهی، روش شناسانه، کلامی، قرآنی و روایی از یک طرف، و طرح مهم ترین و اصلی ترین مسائل حوزه اندیشه سیاسی از طرف دیگر، زمینه فهم هرچه بهتر اندیشه سیاسی را در حوزه اسلامی فراهم آورد.

انتشارات دانشگاه مفید در راستای رسالتی که در زمینه تقویت و گسترش زیرساخت های پژوهشی در عرصه علوم انسانی با رویکرد اسلامی دارد، اقدام به انتشار این

اثر پژوهشی نموده است. کتاب حاضر برای دانشجویان رشته علوم سیاسی در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد به عنوان منبع اصلی درس مبانی اندیشه سیاسی در اسلام به ارزش ۲ واحد تدوین شده است. انتشارات دانشگاه مفید این اثر گرانسنگ را با امید به اعتلای روز افزون این شاخه از علم و رسیدن به جایگاه در خور توجه در رشد و توسعه دانش و معرفت نظری و عملی جامعه اسلامی، به تمامی دوستداران علم و دانش تقدیم می کند و از تلاش نویسنده فرهیخته جناب آقای دکتر سید صادق حقیقت دانشیار گروه علوم سیاسی دانشگاه مفید و نیز دکتر احمد رضا یزدانی مقدم و دکتر یوسف خان محمدی مدیر گروه علوم سیاسی دانشگاه مفید و تمام عزیزانی که در مراحل مختلف خلق این اثر مشارکت نمودند، خاضعانه سپاسگزاری می نماید و پذیرای نظرات اصلاحی یا تکمیلی و هم چنین نقد و بررسی آثار منتشره با رعایت اصول علمی می باشد.

انتشارات دانشگاه مفید

۱۳۹۲